

Oikeusministeriö

Etusivu » Valmisteilla » Kehittämishankkeita » Nettiäänestystyöryhmä

Nettiäänestystyöryhmä

1. Tavoite ja tehtävät

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä on päättänyt suosittaa työryhmän asettamista valmistelevaan ehdotukset kunnallisen neuvonantajan kansanäänestyksen järjestämisestä sähköisesti ja nettiäänestysmahdollisuuden käyttöön ottamiseksi aikaisintaan vuoden 2018 presidentinvaalissa.

Ensimmäiseksi työryhmän tehtävänä on selvittää neuvonantavissa kunnallisissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä annetun lain (656/1990) uudistamistarpeet ja laatia ehdotus lain muuttamiseksi ottaen erityisesti huomioon seuraavat tavoitteet:

- 1) kansanäänestys voitaisiin kunnan niin päättäessä toimittaa myös siten, että äänestäjä voisi halutessaan äänestää netissä; sekä
- 2) kansanäänestyksen toimittamista koskeva aloite voidaan laatia ja allekirjoittaa myös sähköisesti tietoverkon välityksellä.

Toiseksi työryhmä perehtyy olemassa oleviin tai kehitteillä oleviin nettiäänestysratkaisuihin. Työryhmän tulee arvioida nettiäänestyksen käyttöönoton valmisteluun tarvittavia resursseja, käyttöönoton mahdollista aikataulua sekä nettiäänestykseen liittyviä riskejä ja niiden vaikutuksia suhteessa nettiäänestyksen hyötyihin. Työryhmä arvioi eri ratkaisuvaihtoehtojen soveltumista Suomen vaaleissa käytettäväksi ottaen huomioon erityisesti järjestelmän tietoturvaominaisuudet sekä seuraavat järjestelmän toimintaa koskevat tavoitteet:

- äänestäjän henkilöllisyys ja äänioikeus on todettava luotettavasti;
- kukin äänioikeutettu voi antaa vain yhden äänen;
- vaalisalaisuus on turvattava;
- annettua ääntä ei kukaan saa päästä muuttamaan;
- äänestäjän tulee voida varmistua siitä, että hänen äänensä on kirjautunut äänestysjärjestelmään hänen tarkoittamallaan tavalla ja että annettu ääni on oikein laskettu mukaan vaalien tuloksiin;
- vaalien tulos on voitava luotettavasti todentaa ja tarkastaa jälkikäteen;
- nettiäänestämisen tulee olla mahdollista äänioikeutettujen yleisesti käyttämillä laitteilla;
- äänestysjärjestelmä, jota saadaan käyttää kaikissa Suomessa järjestettävissä vaaleissa ja kunnallisissa sekä valtiollisissa kansanäänestyksissä, tulee kokonaan valtion omistukseen ja hallintaan; sekä
- äänestysjärjestelmän, mukaan luettuna lähdekoodi ja järjestelmän tekniset kuvaukset, tulee olla tutustumista varten kokonaan julkinen kansalaisille, järjestöille, asiantuntijoille ja vaalitarkkailijoille.

Työryhmän tulee myös selvittää nettiäänestyksen käyttöönoton edellyttämät vaalilain (714/1998) uudistamistarpeet sekä laatia ehdotus vaalilain muuttamiseksi hallituksen esityksen muotoon.

2. Hankkeeseen liittyvät asiakirjat

[Nettiäänestystyöryhmän asettamispäätös](#) (pdf, 0.31 Mt)

[Nettiäänestystyöryhmän toimikauden pidentäminen](#) (pdf, 0.04 Mt)

[Nettiäänestystyöryhmälle jaettava taustamateriaali](#) (pdf, 0.01 Mt)

[Nettiäänestystyöryhmän kokouspöytäkirja 1](#) (pdf, 0.31 Mt)

[Nettiäänestystyöryhmän kokouspöytäkirja 2](#) (pdf, 0.1 Mt)

[Nettiäänestystyöryhmän kokouspöytäkirja 3](#) (pdf, 0.09 Mt)

[Nettiäänestystyöryhmän kokouspöytäkirja 4](#) (pdf, 0.02 Mt)

[Nettiäänestystyöryhmän kokouspöytäkirja 5](#) (pdf, 0.09 Mt)

[Nettiäänestystyöryhmän kokouspöytäkirja 6](#) (pdf, 0.02 Mt)

[Nettiäänestystyöryhmän kokouspöytäkirja 7](#) (pdf, 0.21 Mt)

[Nettiäänestystyöryhmän kokouspöytäkirja 8](#) (pdf, 0.22 Mt)

[Constitutional Judgement 3-4-1-13-05 of the Constitutional Review Chamber of the Supreme Court \(pdf, 0.09 Mt\)](#)

[Kansainvälinen vertailu sähköisistä äänestyskäytännöistä \(pdf, 0.12 Mt\)](#)

[Nettiäänestystyöryhmän väliraportti \(Oikeusministeriö, mietintöjä ja lausuntoja 30/2014\)](#)

[Työryhmä ehdottaa nettiäänestystä kunnallisiin kansanäänestyksiin \(tiedote 11.6.2014\)](#)

[Nettiäänestyksen esiselvitys \(pdf, 0.66 Mt\)](#)

[Nettiäänestystyöryhmän loppuraportti \(Oikeusministeriö, mietintöjä ja lausuntoja 28/2015\)](#)

3. Organisointi

Puheenjohtaja: Johtaja Kirsi Pimiä, oikeusministeriö

Varapuheenjohtaja: Erityisasiantuntija Olli-Pekka Rissanen, valtiovarainministeriö

Jäsenet:

Neuvotteleva virkamies Markku Mölläri, valtiovarainministeriö

Neuvotteleva virkamies Jussi Aaltonen, oikeusministeriö

Ylitarkastaja Jukka Leino, oikeusrekisterikeskus

Tutkimuspäällikkö Marianne Pekola-Sjöblom, Suomen Kuntaliitto

Professori Kaisa Nyberg, Aalto-yliopisto

Professori Valtteri Niemi Turun yliopisto

Johtaja Sami Borg, Tampereen yliopisto

Antti Vähä-Sipilä, Electronic Frontier Finland EFFI ry

Pysyvä asiantuntija:

Tietopalvelupäällikkö Timo Salovaara, Väestörekisterikeskus

Työryhmän on kuultava:

Valtiosääntöoikeuden asiantuntijoita

Kansalaisjärjestöjä

Oikeusministeriö, lainvalmisteluosaston julkisoikeuden yksikön edustaja

Oikeusministeriö, tietohallintojohtaja Max Hamberg

Oikeusministeriö, vaalijohtaja Arto Jääskeläinen

Työryhmä voi kuulla muita asiantuntijoita.

Sihteerit:

Ylitarkastaja Heini Huotarinen, oikeusministeriö

Sovellussuunnittelija Marita Kolehmainen, oikeusrekisterikeskus

Tarvittaessa oikeusministeriö voi nimetä kolmannen sihteerin.

Työryhmälle asetetaan parlamentaarinen seurantaryhmä.

4. Aikataulu

Työryhmän toimikausi alkaa 15.11.2013 ja työryhmän toimikautta on pidennetty 31.3.2015 saakka.

Työryhmän on laadittava neuvoa-antavissa kunnallisissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä annetun lain muuttamista koskeva ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon.

Ehdotukset sisältävä väliraportti työryhmän tulee luovuttaa hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmälle 30.5.2014 mennessä. Työryhmän loppuraportti sekä laajassa kuulemismenettelyssä ehdotuksesta pyydettävät lausunnot tulee luovuttaa hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmälle viimeistään huhtikuussa 2015.

5. Lisätietoja

Työryhmän sihteeri, ylitarkastaja Heini Huotarinen, puh. 02951 50127.

Avainsanat

vaalit, äänestäminen

Julkaistu 22.4.2015